PROTOKOLLSUTDRAG RS 2026-0015
2026-05-19

§ 100

Årsredovisning 2025 för Kommunalförbundet Skandionkliniken samt revisorernas berättelse

RS 2026-0380

Sammanfattning
Kommunalförbundet Skandionkliniken har översänt årsredovisning 2025 till medlemsregionerna. Kommunalförbundet föreslår att medlemsregionerna godkänner årsredovisningen samt att förbundsdirektionens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Beslutsunderlag

1. Regionrådsberedningens skrivelse
2. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
3. Årsredovisning 2025 för Kommunalförbundet Skandionkliniken
4. Revisionsberättelse 2025 för Kommunalförbundet Skandionkliniken

Jäv
Ledamoten Charlotte Broberg (M) och ersättaren Hanna Stymne Bratt (S) anmäler jäv och lämnar rummet under ärendets behandling.

Yrkanden
Ordförande Aida Hadzialic (S) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 6 maj 2026 (bilaga).

2:e vice ordförande Axel Conradi m.fl. (M) och ledamoten Amelie Tarschys Ingre (L) yrkar bifall till eget förslag till tilläggsbeslut (bilaga).

Beslutsgång
Ordförande Aida Hadzialic (S) frågar först på regionrådsberedningens förslag till beslut och finner att regionstyrelsen bifaller detta.

Ordförande frågar därefter på Moderaternas och Liberalernas förslag till tilläggsbeslut och finner att regionstyrelsen avslår detta.

Beslut
Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Årsredovisning 2025 för Kommunalförbundet Skandionkliniken godkänns.

2. Förbundsdirektionens ledamöter i Kommunalförbundet Skandionkliniken beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Reservation
2:e vice ordförande Axel Conradi m.fl. (M) och ledamoten Amelie Tarschys Ingre (L) anmäler reservation från Moderaterna och Liberalerna till förmån för eget förslag till tilläggsbeslut.

Särskilda uttalanden
Ledamoten Msciwoj Swigon m.fl. (SD) anmäler ett särskilt uttalande från Sverigedemokraterna.

Paragrafen är justerad

Skickas till
Kommunalförbundet Skandionkliniken

Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2026-05-06

RS 2026-0380

Regionstyrelsen

Årsredovisning 2025 för Kommunalförbundet Skandionkliniken samt revisorernas berättelse

Föredragande regionråd: Aida Hadžialić

Ärendebeskrivning

Kommunalförbundet Skandionkliniken har översänt årsredovisning 2025 till medlemsregionerna. Kommunalförbundet föreslår att medlemsregionerna godkänner årsredovisningen samt att förbundsdirektionens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Årsredovisning 2025 för Kommunalförbundet Skandionkliniken godkänns.

2. Förbundsdirektionens ledamöter i Kommunalförbundet Skandionkliniken beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Regionrådsberedningens motivering

Regionrådsberedningen instämmer i regionledningskontorets bedömning. Skandionkliniken fyller en viktig roll i den högspecialiserade cancervården och förbundets långsiktiga ekonomi ska värnas.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
   Årsredovisning 2025 för Kommunalförbundet Skandionkliniken
2. Revisionsberättelse 2025 för Kommunalförbundet Skandionkliniken

Aida Hadžialić

Moderaterna
Liberalerna

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2026-05-19

RS 2026-0380

Regionstyrelsen
4

Årsredovisning 2025 för Kommunalförbundet Skandionkliniken samt revisorernas berättelse

Regionstyrelsen föreslås föreslå att regionfullmäktige beslutar följande:

1. Kommunalförbundet Skandionkliniken får i uppdrag att återkomma med en plan för ekonomi i balans och att tidigare års underskott ska återställas. Arbetet ska göras i samarbete med de andra ägarregionerna.

Skandionkliniken fyller en viktig roll i den högspecialiserade cancervården. Vid Skandionkliniken i Uppsala får cancerpatienter behandling med så kallad protonstrålning, en typ av strålning som ska vara mer exakt och skonsam jämfört med konventionell strålning. Kliniken har inga egna patienter utan behandlingen utförs på uppdrag av universitetsklinikerna. Klinikens finansiering baseras på likalydande samverkansavtal mellan Förbundet och landets 21 regioner. 70 procent av klinikens budgeterade kostnader finansieras genom abonnemang som fördelas mellan regionerna utifrån folkmängd. Övriga kostnader finansieras av en intäkt per behandlingstillfälle, vilket följer Landstingsprisindex exkl. läkemedel. Sedan starten 2015 har dock betydligt färre patienter än väntat remitterats till kliniken, vilket påverkat ekonomin. Kostnadsfördelningen justerades 2018 vilket inneburit en förbättrad ekonomisk situation.

Underliggande underskotten måste hanteras
Det sammanlagda underskottet mot balanskravet är -27,7 miljoner kronor vilket inte beräknas kunna återställas inom tre år som kommunallagen kräver. Även det egna kapitalet är negativt, -16,2 miljoner kronor. Direktionen har bedömt att det föreligger synnerliga skäl till att kravet på återställande inom tre år inte kan infrias. Planen är att återställa balansunderskottet senast 2029 genom successivt ökade patientvolymer och ekonomiska överskott. Moderaterna anser att det inte är rimligt att hoppas på ett ökat patientflöde till Skandionkliniken då problemen med gap mellan budget och utfall av patienter varit så stora.

Regionledningskontoret framhåller att underskottet innebär en finansiell risk för Region Stockholm, då en fortsatt svag ekonomisk utveckling kan medföra behov av ytterligare åtgärder eller tillskott från medlemsregionerna. Vi gör bedömningen att regionfullmäktige och regionstyrelsen måste ta sitt ägaransvar för att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi där patientunderlag, uppdrag och ekonomi är

synkroniserat. Samt, att Region Stockholm inte tar på sig kostnader egentligen ska bäras av andra regioner.

Vi vill därför att regionfullmäktige ger Kommunalförbundet Skandionkliniken i uppdrag att återkomma med en plan för ekonomi i balans och att tidigare års underskott ska återställas. Arbetet ska göras i samarbete med de andra ägarregionerna.

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2026-05-19

RS 2026-0380

Regionstyrelsen
Ärende 4

Årsredovisning 2025 för Kommunalförbundet Skandionkliniken samt revisorernas berättelse

Sverigedemokraterna ställer sig bakom att årsredovisningen godkänns, men vill samtidigt rikta skarp kritik mot hur verksamheten vid Kommunalförbundet Skandionkliniken fungerar i praktiken.

Verksamheten inrättades med syftet att säkerställa en nationellt likvärdig tillgång till högspecialiserad protonstrålning, att samla kompetens och att utveckla forskningen inom området. Det var en investering i både medicinsk kvalitet och framtidens cancervård.

Mot den bakgrunden är det anmärkningsvärt att verksamheten, tio år efter start, fortfarande uppvisar återkommande problem med låga och kraftigt varierande patientvolymer, svårförklarade efterfrågeförändringar och bristande måluppfyllelse. Kliniken saknar i praktiken kontroll över sitt eget inflöde av patienter, vilket innebär att en kostsam nationell resurs inte utnyttjas fullt ut.

Det ekonomiska resultatet för 2025 är positivt, men det är ett överskott som i stor utsträckning förklaras av kostnadsminskningar, vakanta tjänster och besparingsåtgärder – inte av ökad produktion eller förbättrad effektivitet. Detta väcker frågan om verksamheten i praktiken används som en budgetregulator, snarare än som en fullt ut nyttjad vårdresurs.

Samtidigt nås inte alla uppställda mål, bland annat inom forskning och kompetensförsörjning, vilket är särskilt allvarligt då dessa delar utgör en central del av verksamhetens ursprungliga uppdrag.

Den nuvarande konstruktionen där ansvaret är uppdelat mellan flera regioner och där remitteringen av patienter i praktiken styrs lokalt framstår som en grundläggande svaghet. När ingen aktör har ett tydligt helhetsansvar för vare sig volymer, prioriteringar eller långsiktig utveckling uppstår ineffektivitet, otydlighet och bristande styrning.

Skandionkliniken är därmed ett tydligt exempel på de strukturella problem som följer av ett fragmenterat huvudmannaskap i svensk hälso- och sjukvård. För högspecialiserad vård av detta slag är det inte rimligt att ansvaret i praktiken är utspritt på flera nivåer utan en tydlig nationell styrning.

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2026-05-19

RS 2026-0380

Regionstyrelsen
Ärende 4

Sverigedemokraterna menar därför att denna verksamhet utgör ett konkret kvitto på behovet av ett nationellt huvudmannaskap för den mest avancerade vården. En sådan modell skulle skapa bättre förutsättningar för styrning, resursutnyttjande, jämlik vård och långsiktig utveckling.